

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять, самостійної роботи

з навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ»

*(для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня
магістр спеціальностей 073 – Менеджмент організацій і адміністрування,
241 – Готельно-ресторанна справа, 242 – Туризм)*

ХАРКІВ
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2017

Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» (для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня магістр спеціальностей 073 – Менеджмент організацій і адміністрування, 241 – Готельно-ресторанна справа, 242 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. О. М. Радіонова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 27 с.

Укладач канд. екон. наук **О. М. Радіонова**

Рецензент

І. М. Писаревський, доктор економічних наук, професор Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства, протокол № 1 від 29 серпня 2016 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА».....	5
2 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ТУРИЗМ».....	8
3 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «МЕНЕДЖМЕНТ».....	11
4 РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	14
5 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....	15
6 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ.....	16
7 СПИСОК ДЖЕРЕЛ.....	23

ВСТУП

В умовах інтенсивного зростання обсягів наукової і науково-технічної інформації, швидкозмінності й оновлення системи наукових знань виникає потреба в якісно новій теоретичній підготовці висококваліфікованих спеціалістів, здатних до самостійної творчої роботи, впровадження у виробництво наукомістких технологій і пристосування до умов ринкових відносин.

Суть вищої освіти не тільки у підготовці спеціалістів певної галузі знань, а й у набутті студентами навиків самоосвіти, вмінь аналізувати процеси і явища незалежно від того, в якій галузі вони будуть працювати – у сфері науки чи виробництва. Знання методології, теорії, техніки, методів і організації науково-дослідної діяльності допоможе молодим ученим легко включатися у професійну діяльність, втілювати наукові знання у практичну площину, сприятиме розвитку раціонального, творчого мислення.

Навчальна дисципліна «Методологія і організація наукових досліджень» є однією із базових у підготовці магістрів. Курс передбачає опанування методологією і методикою здійснення наукових досліджень з метою підготовки до написання магістерських робіт, наукових праць та систематичним здійсненням наукової роботи. Дисципліна включає в себе: філософські аспекти, методологічні основи наукового пізнання, вивчення структури і основних етапів науково-дослідних робіт.

Метою дисципліни є здобуття майбутніми магістрами глибоких знань із методології і методики проведення наукових досліджень, вибору напряму та теми наукового дослідження, організація науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності.

При вивченні дисципліни студенти повинні навчитися: формувати цілі та завдання наукових досліджень; працювати з літературними джерелами; відбирати, аналізувати та узагальнювати наукову інформацію; проводити дослідження; систематизувати та оформляти результати наукових досліджень; аналізувати експериментальні дані; робити певні висновки та рекомендації; застосовувати автоматизовані системи обробки інформації у наукових дослідженнях; складати звіти з науково-дослідної роботи; правильно сформулювати творчий колектив та організувати його роботу, створивши творчу атмосферу.

1 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1 Теоретичні основи науки та наукових досліджень

Тема 1 Історія становлення та розвитку науки

Перелік основних завдань

1. Суть наукового пізнання. Функції знання.
2. Наукове дослідження як форма розвитку науки.
3. Ознаки античної науки та науки Стародавнього світу.
4. Етапи розвитку природознавства як науки (XV–XVIII ст.).
5. Промислова революція кінця XVIII – початку XIX ст. в розвитку науки.
6. Розвиток науки в XIX–XX століттях.
7. Особливості науки початку XXI століття.

Питання для дискусії

1. Промислова революція кінця XVIII – початку XIX ст. – стрибок у розвитку і диференціації науки.
 2. Науково-технічна революція в розвитку науки.
 3. Вплив науки на розвиток людини в XXI столітті.
- Джерела:** основні [1, 2, 5]; додаткові [4, 6, 8].

Тема 2 Наука як система знань

Перелік основних завдань

1. Сутність науки та її цілі. Функції науки.
2. Структурні елементи науки та їх характеристика.
3. Наукознавство та його розвиток.
4. Розділи наукознавства та завдання.
5. Національна класифікація наук.

Питання для дискусії

1. Розвиток науки в сучасній Україні.
 2. Мета функції та значення класифікації наук.
 3. Основні якості, що відповідають статусу науковця.
- Джерела:** основні [2, 5, 8]; додаткові [5, 6, 8, 11].

Тема 3 Організація науково-дослідної роботи в Україні

Перелік основних завдань

1. Структура організацій які формують науку України.
2. Пріоритетні напрямки державної політики у сфері наукового, технічного розвитку та виробництва.

3. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні.

4. Науково-дослідна робота студентів (НДРС).

5. Роль профільюючих, випускових кафедр в організації НДРС.

Питання для дискусії

1. Формування вченого як особистості та режим його праці.

2. Етичні норми і цінність науки.

3. Особливості творчої праці в дослідницькій роботі.

Джерела: основні [3, 5, 8]; додаткові [6, 7, 9, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2 Методологічні основи наукового пізнання

Тема 4 Основи методології науково-дослідної роботи

Перелік основних завдань

1. Методологія дослідження: поняття, функції і структура.

2. Фундаментальна (філософська), загальнонаукова та конкретнонаукова методологія.

3. Методологія теоретичних досліджень.

4. Методологія досліджень емпіричного рівня.

5. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.

Питання для дискусії

1. Основні підходи щодо визначення поняття методології.

2. Концепція та її значення для наукового дослідження.

3. Основи методики планування наукового дослідження. Робочий план.

Календарний план-графік наукового дослідження.

Джерела: основні [2, 4, 5, 8]; додаткові [4, 6, 7, 8, 15].

Тема 5 Основні методи наукових досліджень та їх характеристика

Перелік основних завдань

1. Поняття наукового методу та його основні риси.

2. Система методів дослідження.

3. Загальнонаукові методи.

4. Конкретно наукові та спеціальні методи.

5. Загальні положення системного методу досліджень.

Питання для дискусії

1. Застосування системного підходу при розробленні новітніх технологій продукції ресторанного та готельного господарства.

2. Методи економічного дослідження.

3. Фактори впливу на систему.

Джерела: основні [4, 5, 7, 8]; додаткові [4, 8, 11, 13, 14].

Тема 6 Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження

Перелік основних завдань

1. Поняття, класифікація, структурні одиниці науково наряду.
2. Проблема, тема, завдання наукового дослідження.
3. Класифікація наукових досліджень.
4. Етапи проведення наукових досліджень.
5. Ефективність науки.

Питання для дискусії

1. Вимоги, що висуюють до вибору теми наукового дослідження.
2. Впровадження наукових досліджень.
3. Оцінювання ефективності науково-дослідної роботи.

Джерела: основні [2, 8, 9]; додаткові [7, 12, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3 Організація захисту наукових робіт

Тема 7 Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт

Перелік основних завдань

1. Поняття, загальна характеристика і вимоги до курсових та дипломних робіт.
2. Етапи підготовки курсових та дипломних робіт.
3. Рекомендована структура, технічне оформлення курсових та дипломних робіт.
4. Вимоги до процедури захисту курсової та дипломної роботи.
5. Магістерська робота: поняття та її підготовка.

Питання для дискусії

1. Обов'язки наукового керівника курсової (дипломної) роботи.
2. Типові помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної та магістерської роботи.
3. Робота з основними літературними джерелами та робоча картотека студента при написанні курсових, дипломних та магістерських робіт.

Джерела: основні [8, 9, 10]; додаткові [4, 9].

Тема 8 Інформаційне забезпечення наукової роботи

Перелік основних завдань

1. Суть і види науково-технічної інформації.
2. Поняття «науковий документ». Класифікація документів.
3. Основні положення інформаційного пошуку: первинна і вторинна інформація.
4. Прийоми і методи аналізу одержаних даних.
5. Форми обміну науковою інформацією.

Питання для дискусії

1. Методи пошуку і збору наукової інформації.
2. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності.

3. Якість інформації. Аналіз та інтерпретація інформації.

Джерела: основні [3, 8, 9]; додаткові [2, 5].

Тема 9 Оформлення наукової роботи і передання інформації

Перелік основних завдань

1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
2. Державні стандарти із науково-технічного оформлення результатів творчої праці.
3. Винаходи. Об'єкти винаходів.
4. Охорони авторських прав винахідників.
5. Оформлення замовлення на практичні розробки.

Питання для дискусії

1. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.
2. Наукова стаття: вимоги до написання.
3. Тези наукової доповіді (повідомлення).

Джерела: основні [8, 9, 10]; додаткові [6, 8, 11, 15, 16].

Тема 10 Організація роботи наукового колективу

Перелік основних завдань

1. Поняття «науковий колектив». Суб'єкти наукової діяльності.
2. Загальні правила успішної роботи колективу.
3. Принципи організації праці в науковій діяльності.
4. Індивідуальний план і графік виконання роботи окремого працівника.
5. Організація робочого дня науковця та збалансованість робочого місця.

Питання для дискусії

1. Етичні норми, правила поведінки в наукових колективах.
2. Принципи самоорганізації та самообмеження праці науковця.
3. Основні психологічні риси діяльності вчених.

Джерела: основні [2, 5]; додаткові [6, 11].

2 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ТУРИЗМ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1 Теоретичні основи науки та наукових досліджень

Тема 1 Наука як особлива форма пізнання, сфера культури та соціальний інститут

Перелік основних завдань

1. Наука як форма пізнання світу.
2. Сутність науки. Предмет, завдання і функції.
3. Наукознавство та його розвиток.
4. Структура і класифікація наук.

5. Організація науки і підготовка наукових кадрів.

Питання для дискусії

1. Методологічна єдність і багатоманітність сучасної науки.
2. Методологічне значення діалектики єдності та багатоманітності наук.
3. Етичні норми та цінності науки.

Джерела: основні [11, 20, 24, 33]; додаткові [6, 8].

Тема 2 Основні поняття і категорії наукової методології

Перелік основних завдань

1. Методологія наукового дослідження: поняття, структура, основні різновиди.
2. Наукове дослідження: рівні, структура, класифікація та принципи здійснення.
3. Основні форми наукового пізнання
4. Наукова теорія як найвищий рівень синтезу знання.
5. Структурні елементи науки.

Питання для дискусії

1. Обґрунтування проблеми наукового дослідження.
2. Об'єкт і предмет наукового дослідження.
3. Наукова ідея як спроба нетрадиційного пояснення явищ.

Джерела: основні [12, 17, 33]; додаткові [8, 9, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2 Методологічні основи наукового пізнання

Тема 3 Основні концепції філософської методології науки

Перелік основних завдань

1. Позитивізм XIX ст. Вчення про науку у філософії О.Канта.
2. Непозитивістські концепції методології науки.
3. Традиційна метафізична методологія і притаманні їй критерії науковості.
4. Діалектика як вчення про розвиток і спосіб філософствування.
5. Герменевтика в контексті пізнавальної і соціокультурної діяльності.

Питання для дискусії

1. Філософські суперечки навколо законів діалектики та її принципів.
2. Структуралізм як методологічна доктрина, її можливості та межі.

Джерела: основні [14, 20, 35, 36]; додаткові [4, 9].

Тема 4 Методи наукових досліджень та їх характеристика

Перелік основних завдань

1. Методи наукових досліджень: поняття та базові характеристики.
2. Типологія методів наукового пізнання.
3. Синергетика як теорія самоорганізації і розвитку окремих цілісних систем.
4. Основні поняття синергетики.

5. Наукове прогнозування як метод дослідження: зміст, основні види та технологія здійснення.

Питання для дискусії

1. Системний аналіз як загальнонауковий метод дослідження.
2. Принципи, завдання і послідовність планування.
3. Особливості практичного застосування методів планування.

Джерела: основні [13, 16, 18, 19, 23, 24, 26, 27, 37]; додаткові [1, 3].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3 Організація захисту наукових робіт

Тема 5 Інформаційна база наукового дослідження

Перелік основних завдань

1. Наукова інформація: поняття, функції.
2. Види наукової інформації.
3. Принципи збирання інформаційного матеріалу.
4. Інформаційні ресурси та технології в науковому дослідженні.
5. Математичні методи в науковому дослідженні: види та їх характеристика.

Питання для дискусії

1. Методи і прийоми аналізу одержаних даних.
2. Форми обміну науковою інформацією.
3. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності.

Джерела: основні [11, 16, 33]; додаткові [2, 8, 12].

Тема 6 Організація наукового дослідження

Перелік основних завдань

1. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження.
2. Наукова проблема і гіпотеза.
3. Особливості емпіричного і теоретичного етапів дослідження.
4. Об'єкт і предмет дослідження. Мета дослідницької діяльності.
5. Види наукових досліджень у вищому навчальному закладі.
6. Вимоги до оформлення наукової роботи.

Питання для дискусії

1. Вибір засобів і методів дослідження.
2. Феномен дисертації.

Джерела: основні [2, 11, 12, 17]; додаткові [7, 9].

Тема 7 Організація досліджень на рівні магістерської наукової роботи

Перелік основних завдань

1. Поняття кваліфікаційної роботи, особливості її структури, змісту, вимог відповідно до рівня наукового дослідження.
2. Магістерська робота: порядок затвердження, структура, вимоги до оформлення.
3. Наукове керівництво магістерською науковою роботою.

4. Публічний захист дипломної роботи: зміст процедури і порядок здійснення.

5. Правові аспекти організації наукового дослідження.

Питання для дискусії

1. Обґрунтування теми магістерської роботи, порядок її затвердження.

2. Процедури рецензування і підготовки до захисту магістерських дипломних робіт.

3. Типові помилки в написанні та оформленні магістерської роботи.

Джерела: основні [11, 22]; додаткові [7, 16].

3 ПЛАН ПРАКТИЧНИЙ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1 Теоретичні основи науки та наукових досліджень

Тема 1 Методологія: сутність, зміст, поняття

Перелік основних завдань

1. Сутність методології, поняття, зміст.

2. Наука як особливий вид пізнавальної діяльності людини.

3. Філософська методологія. Загальнонаукова методологія.

4. Зміст та структура курсу методологія і організація наукових досліджень.

5. Значення курсу методологія і організація наукових досліджень. для наукової підготовки магістра.

Питання для дискусії

1. Розуміння методології у сучасній науці.

2. Класифікація діяльності та методології.

Джерела: основні [2, 42, 44, 46, 47, 50]; додаткові [6, 9].

Тема 2 Проблеми наукового пізнання в історії філософії

Перелік основних завдань

1. Поняття гносеології та її місце в системі філософського знання.

2. Проблеми наукового пізнання у філософії XVIII-XIX ст.

3. Класична наука і філософська епістемологічна рефлексія.

4. Неокласична наука і філософська епістемологічна рефлексія неопозитивістська концепція пізнання.

5. Філософія і методологія соціальних наук.

Питання для дискусії

1. Особливості пізнання природної соціокультурної й духовної сфер.

2. Специфіка соціального пізнання.

3. Проблемне поле гносеології.

4. Основні гносеологічні категорії.

Джерела: основні [38, 39, 40, 42, 44, 49]; додаткові [4, 6].

Тема 3 Діалектичні та логічні основи наукового пізнання

Перелік основних завдань

1. Діалектика як система принципів, законів і категорій.
2. Категорії діалектики, їх роль у пізнанні реального світу.
3. Значення діалектики в науковому пізнанні та практичній діяльності людей.
4. Формальна логіка у науковому пізнанні.
5. Значення аргументації та доказу в пізнанні, науці.

Питання для дискусії

1. Співвідношення законів формальної та діалектичної логіки.
2. Правила доказу в процесі наукового пізнання.
3. Поняття спростування та його логічна структура.

Джерела: основні [39, 41, 42, 47, 49, 50]; додаткові [5, 11].

Тема 4 Специфіка наукового пізнання

Перелік основних завдань

1. Поняття науки. Наука в системі суспільства.
2. Головні ознаки наукового пізнання.
3. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження.
4. Змістовна і формалізована методологія.
5. Класифікація та рівні наукового дослідження.

Питання для дискусії

1. Специфіка філософсько-методологічного дослідження науки.
2. Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності.
3. Поняття про метод, методологію та рівні наукового дослідження.

Джерела: основні [42, 46, 50]; додаткові [4, 9].

Тема 5 Концептуальні основи наукового знання

Перелік основних завдань

1. Передумови наукового мислення і діяльності.
2. Пізнавальний статус наукових законів моделі розвитку науки.
3. Наукове і ненаукове знання: поняття, форми.
4. Наука як соціокультурний феномен.
5. Поняття синергетики й евристики.

Питання для дискусії

1. Наукова картина світу та її еволюція.
2. Концептуальні й світоглядні засади наукового знання.
3. Взаємозв'язок епістемології і соціальної філософії.

Джерела: основні [42, 46]; додаткові [1, 3].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2 Методологічні основи наукового пізнання

Тема 6 Зміст та структура процесу наукового дослідження.

Проблеми істини

Перелік основних завдань

1. Основні проблеми гносеології.
2. Логіка пізнавального ставлення людини до світу.
3. Дослідження як відображення і як творчість.
4. Проблема істини у філософії та науці.
5. Специфіка дослідження соціальної дійсності.

Питання для дискусії

1. Діалектика чуттєвого та раціонального в процесі наукового дослідження.
 2. Діалектика абсолютного та відносного в істині.
 3. Гносеологічні функції практики.
- Джерела:** основні [38, 39, 41, 44, 49]; додаткові [4, 5].

Тема 7 Основні етапи та форми наукового дослідження

Перелік основних завдань

1. Основні етапи наукового дослідження.
2. Наукова проблема як форма наукового знання.
3. Поняття про факти дійсності, їх види та зміст.
4. Наукова гіпотеза: сутність, види.
5. Поняття наукової теорії, її сутності та структури.

Питання для дискусії

1. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.
 2. Логіка виявлення фактів дійсності, їх пояснення та узагальнення.
 3. Значення гіпотез у прогнозуванні розвитку матеріального та духовного світу.
- Джерела:** основні [42, 43, 47]; додаткові [9, 15].

Тема 8 Рівні та методи наукового дослідження

Перелік основних завдань

1. Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження.
2. Поняття наукового методу та його основні риси.
3. Система методів дослідження.
4. Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання.
5. Аксиоматичний і гіпотетико-дедуктивний методи.

Питання для дискусії

1. Методи перевірки результатів наукового дослідження.
2. Методи економічного дослідження.

Джерела: основні [43, 45, 48]; додаткові [7, 14, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3 Організація захисту наукових робіт

Тема 9 Організація науково-дослідної роботи магістрів

Перелік основних завдань

1. Види та форми науково-дослідної роботи магістрів.
2. Класифікація наукових досліджень.
3. Виконання магістерської роботи: зміст, етапи.
4. Написання наукової роботи (доповіді, статті): вимоги, структура.
5. Планування науково-дослідної роботи магістрантом.

Питання для дискусії

1. Науково-дослідна робота (НДР) магістрантів у навчальний та у поза навчальний час.
2. Індивідуальний план роботи магістранта.
3. Розроблення календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи.

Джерела: основні [45, 47, 50]; додаткові [15, 16].

Тема 10 Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику

Перелік основних завдань

1. Систематизація результатів дослідження: види, зміст.
2. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання.
3. Впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність підприємств.
4. Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії.
5. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.

Питання для дискусії

1. Державні стандарти із науково-технічного оформлення результатів наукових досліджень.
2. Охорони авторських прав винахідників.
3. Порядок оформлення замовлення на практичні розробки.

Джерела: основні [43, 45, 48]; додаткові [6, 15, 16].

4 РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За темами включеними до курсу навчальної дисципліни, проводять практичне заняття з метою закріплення студентом теоретичних знань, що одержані на лекційних заняттях, в результаті самостійного вивчення необхідного матеріалу та одержання практичних навиків.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, вирішення контрольних завдань, тестовий контроль.

У ході проведення практичного заняття студенти самостійно або в групах (як малих, так і великих) вирішують запропоновані завдання різного рівня складності. З метою виявлення рівня засвоєння матеріалу викладач проводить перевірку й обговорення роботи, яку виконували студенти, а також підведення підсумків з одержанням студентами відповідної оцінки в залежності від результатів виконаної роботи.

Обов'язковим елементом успішного засвоєння навчального матеріалу є самостійна робота студентів з вітчизняною та зарубіжною спеціальною літературою. Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від нормованих навчальних занять, тобто лекційних та практичних занять (аудиторної роботи).

Основні види самостійної роботи, на які повинні звертати увагу студенти:

- вивчення лекційного матеріалу;
- робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка до дискусій та інших пропонованих викладачем завдань;
- укладання словника категорій з основних понять навчальної дисципліни;
- самоперевірка студентом власних знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовка доповідей, наукових тез, статті (індивідуального завдання);
- підготовка до поточного контролю.

5 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись в наступних формах:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- написання та захист словника категорій;
- написання наукової роботи (тез, статті).

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом усього семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів в систему оцінювання за шкалою ECTS.

Таблиця 5.1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

Для студентів напряму підготовки «Готельно-ресторанна справа»

1. Суть наукового пізнання. Функції знання.
2. Наукове дослідження як форма розвитку науки.
3. Ознаки античної науки та науки Стародавнього світу.
4. Етапи розвитку природознавства як науки (XV–XVIII ст.).
5. Промислова революція кінця XVIII – початку XIX ст. в розвитку науки.
6. Розвиток науки в XIX–XX століттях.
7. Особливості науки початку XXI століття.
8. Промислова революція кінця XVIII – початку XIX ст. – стрибок у розвитку і диференціації науки.
9. Науково-технічна революція в розвитку науки.
10. Вплив науки на розвиток людини в XXI столітті.
11. Сутність науки та її цілі. Функції науки.
12. Структурні елементи науки та їх характеристика.

13. Наукознавство та його розвиток.
14. Розділи наукознавства та завдання.
15. Національна класифікація наук.
16. Розвиток науки в сучасній Україні.
17. Мета функції та значення класифікації наук.
18. Основні якості, що відповідають статусу науковця.
19. Структура організацій які формують науку України.
20. Пріоритетні напрямки державної політики у сфері наукового, технічного розвитку та виробництва.
21. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні.
22. Науково-дослідна робота студентів (НДРС).
23. Роль профільюючих, випускових кафедр в організації НДРС.
24. Формування вченого як особистості та режим його праці.
25. Етичні норми і цінність науки.
26. Особливості творчої праці в дослідницькій роботі.
27. Методологія дослідження: поняття, функції і структура.
28. Фундаментальна (філософська), загальнонаукова та конкретнонаукова методологія.
29. Методологія теоретичних досліджень.
30. Методологія досліджень емпіричного рівня.
31. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.
32. Основні підходи щодо визначення поняття методологія.
33. Концепція та її значення для наукового дослідження.
34. Основи методики планування наукового дослідження. Робочий план.
- Календарний план-графік наукового дослідження.
35. Поняття наукового методу та його основні риси.
36. Система методів дослідження.
37. Загальнонаукові методи.
38. Конкретно наукові та спеціальні методи.
39. Загальні положення системного методу досліджень.
40. Застосування системного підходу при розроблені новітніх технологій продукції ресторанного та готельного господарства.
41. Методи економічного дослідження.
42. Фактори впливу на систему.
43. Поняття, класифікація, структурні одиниці науково напрямку.
44. Проблема, тема, завдання наукового дослідження.
45. Класифікація наукових досліджень.
46. Етапи проведення наукових досліджень.
47. Ефективність науки.
48. Вимоги, що висувають до вибору теми наукового дослідження.
49. Впровадження наукових досліджень.
50. Оцінювання ефективності науково-дослідної роботи.

51. Поняття, загальна характеристика і вимоги до курсових та дипломних робіт.
52. Етапи підготовки курсових та дипломних робіт.
53. Рекомендована структура, технічне оформлення курсових та дипломних робіт.
54. Вимоги до процедури захисту курсової та дипломної роботи.
55. Магістерська робота: поняття та її підготовка.
56. Обов'язки наукового керівника курсової (дипломної) роботи.
57. Типові помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної та магістерської роботи.
58. Робота з основними літературними джерелами та робоча картотека студента при написанні курсових, дипломних та магістерських робіт.
59. Суть і види науково-технічної інформації.
60. Поняття «науковий документ». Класифікація документів.
61. Основні положення інформаційного пошуку: первинна і вторинна інформація.
62. Прийоми і методи аналізу одержаних даних.
63. Форми обміну науковою інформацією.
64. Методи пошуку і збору наукової інформації.
65. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності.
66. Якість інформації. Аналіз та інтерпретація інформації.
67. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
68. Державні стандарти із науково-технічного оформлення результатів творчої праці.
69. Винаходи. Об'єкти винаходів.
70. Охорони авторських прав винахідників.
71. Оформлення замовлення на практичні розробки.
72. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.
73. Наукова стаття: вимоги до написання.
74. Тези наукової доповіді (повідомлення).
75. Поняття «науковий колектив». Суб'єкти наукової діяльності.
76. Загальні правила успішної роботи колективу.
77. Принципи організації праці в науковій діяльності.
78. Індивідуальний план і графік виконання роботи окремого працівника.
79. Організація робочого дня науковця та збалансованість робочого місця.
80. Етичні норми, правила поведінки в наукових колективах.
81. Принципи самоорганізації та самообмеження праці науковця.
82. Основні психологічні риси діяльності вчених.

Для студентів напряму підготовки «Туризм»

1. Наука як форма пізнання світу.
2. Сутність науки. Предмет, завдання і функції.
3. Наукознавство та його розвиток.

4. Структура і класифікація наук.
5. Організація науки і підготовка наукових кадрів.
6. Методологічна єдність і багатоманітність сучасної науки.
7. Методологічне значення діалектики єдності та багатоманітності наук.
8. Етичні норми та цінності науки.
9. Методологія наукового дослідження: поняття, структура, основні різновиди.
10. Наукове дослідження: рівні, структура, класифікація та принципи здійснення.
11. Основні форми наукового пізнання
12. Наукова теорія як найвищий рівень синтезу знання.
13. Структурні елементи науки.
14. Обґрунтування проблеми наукового дослідження.
15. Об'єкт і предмет наукового дослідження.
16. Наукова ідея як спроба нетрадиційного пояснення явищ.
17. Позитивізм ХІХ ст.. Вчення про науку у філософії О.Канта.
18. Неопозитивістські концепції методології науки.
19. Традиційна метафізична методологія і притаманні їй критерії науковості.
20. Діалектика як вчення про розвиток і спосіб філософствування.
21. Герменевтика в контексті пізнавальної і соціокультурної діяльності. діалектики та її принципів.
22. Структуралізм як методологічна доктрина, її можливості та межі.
23. Методи наукових досліджень: поняття та базові характеристики.
24. Типологія методів наукового пізнання.
25. Синергетика як теорія самоорганізації і розвитку окремих цілісних систем.
26. Основні поняття синергетики.
27. Наукове прогнозування як метод дослідження: зміст, основні види та технологія здійснення.
28. Системний аналіз як загальнонауковий метод дослідження.
29. Принципи, завдання і послідовність планування.
30. Особливості практичного застосування методів планування.
31. Наукова інформація: поняття, функції.
32. Види наукової інформації.
33. Принципи збирання інформаційного матеріалу.
34. Інформаційні ресурси та технології в науковому дослідженні.
35. Математичні методи в науковому дослідженні: види та їх характеристика.
36. Методи і прийоми аналізу одержаних даних.
37. Форми обміну науковою інформацією.
38. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності.
39. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження.
40. Наукова проблема і гіпотеза.

41. Особливості емпіричного і теоретичного етапів дослідження.
42. Об'єкт і предмет дослідження. Мета дослідницької діяльності.
43. Види наукових досліджень у вищому навчальному закладі.
44. Вимоги до оформлення наукової роботи.
45. Вибір засобів і методів дослідження.
46. Феномен дисертації.
47. Поняття кваліфікаційної роботи, особливості її структури, змісту, вимог відповідно до рівня наукового дослідження.
48. Магістерська робота: порядок затвердження, структура, вимоги до оформлення.
49. Наукове керівництво магістерською науковою роботою.
50. Публічний захист дипломної роботи: зміст процедури і порядок здійснення.
51. Правові аспекти організації наукового дослідження.
52. Обґрунтування теми магістерської роботи, порядок її затвердження.
53. Процедури рецензування і підготовки до захисту магістерських дипломних робіт.
54. Типові помилки в написанні та оформленні магістерської роботи.

Для студентів напряму підготовки «Менеджмент»

1. Сутність методології, поняття, зміст.
2. Наука як особливий вид пізнавальної діяльності людини.
3. Філософська методологія. Загальнонаукова методологія.
4. Зміст та структура курсу методологія і організація наукових досліджень.
5. Значення курсу методологія і організація наукових досліджень. для наукової підготовки магістра.
6. Розуміння методології у сучасній науці.
7. Класифікація діяльності та методології.
8. Поняття гносеології та її місце в системі філософського знання.
9. Проблеми наукового пізнання у філософії XVIII-XIX ст.
10. Класична наука і філософська епістемологічна рефлексія.
11. Неокласична наука і філософська епістемологічна рефлексія неопозитивістська концепція пізнання.
12. Філософія і методологія соціальних наук.
13. Особливості пізнання природної соціокультурної й духовної сфер.
14. Специфіка соціального пізнання.
15. Проблемне поле гносеології.
16. Основні гносеологічні категорії.
17. Діалектика як система принципів, законів і категорій.
18. Категорії діалектики, їх роль у пізнанні реального світу.
19. Значення діалектики в науковому пізнанні та практичній діяльності людей.
20. Формальна логіка у науковому пізнанні.

21. Значення аргументації та доказу в пізнанні, науці.
22. Співвідношення законів формальної та діалектичної логіки.
23. Правила доказу в процесі наукового пізнання.
24. Поняття спростування та його логічна структура.
25. Поняття науки. Наука в системі суспільства.
26. Головні ознаки наукового пізнання.
27. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження.
28. Змістовна і формалізована методологія.
29. Класифікація та рівні наукового дослідження.
30. Специфіка філософсько-методологічного дослідження науки.
31. Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності.
32. Поняття про метод, методологію та рівні наукового дослідження.
33. Передумови наукового мислення і діяльності.
34. Пізнавальний статус наукових законів моделі розвитку науки.
35. Наукове і ненаукове знання: поняття, форми.
36. Наука як соціокультурний феномен.
37. Поняття синергетики й евристики.
38. Наукова картина світу та її еволюція.
39. Концептуальні й світоглядні засади наукового знання.
40. Взаємозв'язок епістемології і соціальної філософії.
41. Основні проблеми гносеології.
42. Логіка пізнавального ставлення людини до світу.
43. Дослідження як відображення і як творчість.
44. Проблема істини у філософії та науці.
45. Специфіка дослідження соціальної дійсності.
46. Діалектика чуттєвого та раціонального в процесі наукового дослідження.
47. Діалектика абсолютного та відносного в істині.
48. Гносеологічні функції практики.
49. Основні етапи наукового дослідження.
50. Наукова проблема як форма наукового знання.
51. Поняття про факти дійсності, їх види та зміст.
52. Наукова гіпотеза: сутність, види.
53. Поняття наукової теорії, її сутності та структури.
54. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.
55. Логіка виявлення фактів дійсності, їх пояснення та узагальнення.
56. Значення гіпотез у прогнозуванні розвитку матеріального та духовного світу.
57. Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження.
58. Поняття наукового методу та його основні риси.
59. Система методів дослідження.
60. Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання.

61. Аксиоматичний і гіпотетико-дедуктивний методи.
62. Методи перевірки результатів наукового дослідження.
63. Методи економічного дослідження.
64. Види та форми науково-дослідної роботи магістрів.
65. Класифікація наукових досліджень.
66. Виконання магістерської роботи: зміст, етапи.
67. Написання наукової роботи (доповіді, статті): вимоги, структура.
68. Планування науково-дослідної роботи магістрантом.
69. Науково-дослідна робота (НДР) магістрантів у навчальний та у поза навчальний час.
70. Індивідуальний план роботи магістранта.
71. Розроблення календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи.
72. Систематизація результатів дослідження: види, зміст.
73. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання.
74. Впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність підприємств.
75. Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії.
76. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.
77. Державні стандарти із науково-технічного оформлення результатів наукових досліджень.
78. Охорони авторських прав винахідників.
79. Порядок оформлення замовлення на практичні розробки.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Бесов Л. М. Історія науки і техніки / Л. М. Бесов. – Київ : Корона, 2001. – 51с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підруч. для бакалаврів, магістрів і аспірантів економ. спец. вищ. навч. закл. освіти / М. Т. Білуха. – Київ : АБУ, 2002. – 480 с.
3. Брусалин С. Н. Научно-исследовательская работа студентов / С. Н. Брусалин. – М. : Грегори, 1998. – 93 с.
4. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) / В. М. Геєць, А. А. Мазаракі, О. П. Корольчук, Ю. І. Кулагін; за ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2010. – 280 с.
5. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М.Грищенко, О. М.Григоренко, В. О.Борисейко. – Київ : КНТЕУ, 2001. – 86 с.
6. Кожем'яка В. П. Наука і технічна творчість в учбовому процесі / В. П. Кожем'яка. – Київ : Урожай, 2001. – 223 с.
7. Проектування закладів ресторанного господарства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. Мазаракі, М. І. Пересічний, С. Л. Шаповал; за ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2008. – 307с.
8. Мальцев П. М. Основи наукових досліджень / П. М. Мальцев, Н. А. Емельянова. – Київ : Вища шк., 1982. – 192 с.
9. Пономаренко Л. А. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / Л. А. Пономаренко. – Київ : Толока, 2010. – 80 с.
10. Цеков Ю. І. Як правильно оформити дисертацію та документи атестаційної справи: зб. нормат. док. з питань атестації наук. кадрів вищ. кваліфікації / Ю. І. Цеков. – Київ :Толока, 2010. – 47с.
11. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – Київ : Лібра, 2004. – С. 310-329
12. Баскаков А. Я. Методологія научного исследования: Учебн. пособие / А. Я.Баскаков, Н. В.Туленков. – Київ : МАУП, 2002. – 216 с.
13. Блауберг И. В. Становление и сущность системного подхода. – М., 1973. – 270с.
14. Воронкова В. Г. Філософія : навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – Київ, 2004. – 464 с.
15. Головатий М. Ф. Навчи себе сам. / М. Ф. Головатий. – Київ : МАУП, 2002. – 120 с.
16. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) / В. М. Геєць, А. А. Мазаракі, О. П.Корольчук, Ю. І. Кулагін; за ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ,2010. – 280 с.

17. Єріна А. М., Методологія наукових досліджень: навч. посібник / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – Київ : Центр навч. літ, 2004. – 212 с.
18. Карташев В. А. Система систем. Очерки общей теории и методологии / В. А. Карташев. – М. : Прогресс-академия, 1995. – 326 с.
19. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібник / О. В. Клименюк. – Київ : Міленіум, 2005.
20. Кохановский В. П. Философия и методология науки: учебник для высш. учеб. завед. / В. П. Кохановский. – Ростов н/Д : Феникс, 1999. – 576 с.
21. Павленок П. Д. О понятийно-категориальном аппарате социологии / П. Д. Павленок // Социол. исслед. – 2003. – №4. – С. 19–24.
22. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посіб. / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – Київ : Лібра, 2004. – 344 с.
23. Принципы организации социальных систем: теория и практика / под ред. М. И. Сетрова. – Київ : Одесса: Вища школа, 1988. – 242 с.
24. Проблемы методологии системного исследования / ред. кол. И. В. Блауберг и др. – М. : Мысль, 1970. – 456 с.
25. Розов М. А. Научная абстракция и ее виды. / М. А. Розова. – Новосибирск : Наука, 1965. – 138 с.
26. Розов М. А. Проблемы эмпирического анализа научных знаний / М. А. Розова. – Новосибирск : Наука, 1977. – 222 с.
27. Розова С. С. Классификационная проблема в современной науке / С. С. Розова. – Новосибирск : Наука, 1986. – 222 с.
28. Сетров М.И. Основы функциональной теории организации. Философский очерк / М. И. Сетров – Львів : Наука, 1972 – 164с.
29. Сетров М. И. Основы функциональной теории организации. Философский очерк. / М.И. Сетров. – Львів : Наука, 1972. – 164 с.
30. Словник соціологічних і політологічних термінів: довідкове вид. / В. І. Астахова, В. І. Даниленко, А. І. Панова та ін. – Київ : Вища школа, 1993. – 142 с.
31. Социальная философия: словарь / сост. И ред В.Е. Кемеров, Т. Х. Керимов. – Москва : Акад. Проект, 2003. – 560с.
32. Социология: Энциклопедия /сост. А. А. Грицанов, В. Л. Абушенко, Г. М. Евельнин. – Минск : Книжный Дом, 2003. – 1312 с.
33. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: підручник. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – Київ : Знання, 2005. – 310 с.
34. Тощенко Ж. Т. О понятийном аппарате социологии / Ж. Т. Тощенко // СОЦИС. – 2002. – №9. – С. 3–16.
35. Філософія : навч. посібник / І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко, І. В. Бойченко та ін.; за заг. ред. І. Ф. Надольного. – Київ : Вікар, 1997. – 584 с.
36. Філософський енциклопедичний словник / голов. ред. В. І. Шинкарук. – Київ : Абрис, 2002. – 742 с.

37. Юдин Э. Г. Системный подход и принцип деятельности. Методологические проблемы современной науки. / Э. Г. Юдин. – М. : Наука, 1978. – 392 с.
38. Алексеев А. П. Аргументация. Познание. Общение. / А. П. Алексеев. – М., 1991. – 258 с.
39. Андрос Е. Н. Истина как проблема познания и мировоззрения / Е. Н. Андрос. – Київ : КТУ, 1984. – 308 с.
40. Аналитическая философия XX века / Б. Рассел, З. Мур, Дж. Остин и др. – М., 1993
41. Гетманов А. Д. Логика / А. Д. Гетманов. – М., 2002
42. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень : навч. посібник / І. М. Грищенко. – Київ, 2001
43. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібник за ред. д.е.н. проф. акад. НАПН України. / А. А. Мазаракі. – Київ : Київ.нац. торг.-екон. ун-т., 2010
44. Канке В. А. Основные философские направления в концепции науки / В. А. Канке. – М., 2000
45. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навч. посіб. / О. В. Клименюк. – Київ : Міленіум, 2005
46. Основы научных исследований : учеб. пособие / А. А. Дудченко и др. – Київ, 2000
47. Методологические вопросы науковедения / под. ред. В. И. Оноприенко. – Київ, 2001
48. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001 – 416 с.
49. Рассел Б. Исследования значения и истины / Б. Рассел. – М., 1999
50. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – Київ : Знання, 2005

Допоміжні

1. Бевзенко Л. Д. Социальная самоорганизация. Синергетическая парадигма : возможности социальных интерпретаций. – Київ, 2002. – 438 с.
2. Бритков В. Б. Информационные технологии в национальном и мировом развитии / В. Б. Бритков, С. В. Дубовский // Общественные науки и современность . – 2000. – №1. – С. 146–150
3. Добронравова И. С. Синергетика : становление нелинейного мышления. – Київ : Лыбыдь, 1999 – 150с.
4. Основы научных исследований: учебн. пособие / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак [Под ред. А. А. Лудченко]. – Київ : «Знання», КОО, 2000. – 114 с.
5. Сабитов Р. А. Основы научных исследований. – Челябинск: Изд. ЧГУ, 2002. – 138 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукової діяльності : Навчальний посібник. / О. В. Крушельницька – Київ : Кондор, 2003. – 216 с.

7. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. – Київ : Знання-Прес, 2002. – 296 с.
8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – Київ : ВД «Професіонал», 2005. – 240 с.
9. Баскаков А. Я. Методология научного исследования : учеб. пособие / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – Київ : МАУП, 2002. – 216 с.
10. Коновалова Л. В. Прикладная этика : (По материалам зап. лит.) / РАН. Ин-т философии. – М. , 1998. – Вып. 1: Биоэтика и экоэтика. – 216 с.
11. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. – Київ : Академвидав, 2004. – 196 с.
12. Дубас О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті : монографія / О. П. Дубас. – Київ : генеза, 20004. – 208 с.
13. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд: пер. з англ. – Київ : К.І.С., 2004. – 220с.
14. Сетров М. И. Общие принципы организации систем и их методологическое значение / М.И. Сетров – Львів : Наука, 1971 – 120с.
15. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. – Київ : Знання-Прес, 2002. – 296 с.
16. Державний стандарт України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І.Вернадського: [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/) .
2. Міністерство освіти і науки України. [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.mon.gov.ua/](http://www.mon.gov.ua/)
3. Верховна Рада України. Законодавча база [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www .iportal.rada.gov.ua/](http://www.iportal.rada.gov.ua/).

Навчальне видання

Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

*(для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня
магістр спеціальностей 073 – Менеджмент організацій і адміністрування,
241 – Готельно-ресторанна справа, 242 – Туризм)*

Укладач **РАДІОНОВА** Ольга Миколаївна

Відповідальний за випуск *І. М. Писаревський*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарової*

План 2015, поз. 423 М

Підп. до друку 25.10.2016
Друк на ризографі.
Зам. №

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 1,6
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017 р.